

En bærebjelke på Sørlandet 2.0

Notat om skog- og trenæringen

Knowledge for a better society

Oxford Research provide knowledge for a better society by combining our competence in research, strategy and communication.

We carry out analysis and evaluations across a number of thematic fields including industry- and regional development, welfare policies, labour market and education issues, as well as research- and innovation systems.

We also facilitate implementation- and change processes based on the outcome of our analysis and evaluations.

Oxford Research was established in 1995 and is part of Oxford Group. We have offices in Denmark, Norway, Sweden, Finland, Latvia, and in Belgium (Brussels).

Oxford Research AS

Østre Strandgate 12
4610 Kristiansand
Norway
(+47) 40 00 57 93
post@oxford.no
www.oxford.no

Oppdragsgiver

Tre på Agder

Prosjektperiode

Mars – april 2021

Prosjektteam

Analytiker Mathias S. Stenersen

The venn-diagram is a stylistic representation of Oxford Research efforts to combine competence in research, strategy and communication, in providing knowledge for a better society.

Innholdsfortegnelse

1. Presentasjon av Tre på Agder	1
2. Hovedtall	1
3. Hovedtall for de ulike bransjene	2
3.1 Sørlandet sammenlignet med resten av landet	3
3.2 Omsetning og antall ansatte	4
3.3 Utvikling over tid	7

Figurer

Figur 1: Størrelse på omsetning fordelt på antall bedrifter.....s. 4	4
Figur 2: Geografisk fordeling av omsetningen i Sørlandets skog- og trenæring.....s. 5	5
Figur 3: Antall bedrifter med x-antall ansatte.....s. 6	6
Figur 4: Geografisk fordeling av ansatte i Sørlandets skog- og trenæring.....s. 6	6

Tabeller

Tabell 1: Oversikt over hovedtall for bedriftene på Sørlandet.....s. 2	2
Tabell 2: Bransjekodene inkludert i denne analysen.....s. 2	2
Tabell 3: Skog- og trenæringen på Sørlandet sammenlignet med næringen nasjonalt.....s. 3	3
Tabell 4: Gjennomsnittlige verdier av totale inntekter fordelt på bransje (i NOK 1000)...s. 4	4
Tabell 5: Gjennomsnittlige verdier av antall ansatte fordelt på bransje.....s. 5	5
Tabell 6: Virksomheter, ansatte og befolkning fordelt på kommune.....s. 7	7
Tabell 7: Gjennomsnittlig omsetningstall per bransjekode fra 2010-2019 (i NOK 1000)...s. 8	8
Tabell 8: Indeksert utvikling av omsetning fra 2010-2019, i prosent.....s. 8	8

1. Presentasjon av Tre på Agder

Dette notatet er en utvidelse av Oxford Researchs tidligere notat om treindustrien på Sørlandet fra 2015 hvor det ble foretatt en enkel næringsøkonomisk vurdering av treindustriens betydning for Sørlandet. Agder er et stort skogfylke i nasjonal sammenheng. Det har i årenes løp vært flere initiativ for å etablere et sterkere samarbeid for å styrke verdikjeden for tre i Agder. De siste årene har økt fokus på klima og miljø i samfunnet også bidratt til økt fokus på bruk av tre som en bærekraftig ressurs.

I 2018 ble det tatt et nytt initiativ og flere bedrifter tok en aktiv rolle i etableringen av prosjektet; *Tre på Agder*. Gjennom den treårige prosjektperioden skal det legges grunnlag for å søke klyngestatus. Agder Fylkeskommune, Statsforvalteren i Agder og Innovasjon Norge har bidratt med økonomisk støtte til oppstarten. Prosjektet blir ledet av Agder Tresenter. Gjennom samarbeidet skal det jobbes for å synliggjøre bransjen, styrke rekrutteringen og bidra til økt kunnskap for en bærekraftig og fremtidsrettet næring. Prosjektet har videre et mål om å bidra til økt sysselsetting, verdiskapning og lønnsomhet. Økt fokus på lokale ressurser og bruk av lokale råvarer i produksjonen inngår som en del av dette.

Både små og store virksomheter som utgjør et ledd i verdikjeden fra skog til ferdig produkt i Agder deltar aktivt i prosjektet. Tre på Agder har dermed utvidet målgruppen i forhold til det grunnlaget det ble sett på i 2015. Datagrunnlaget for analysen er derfor utvidet med flere bransjekoder. I det opprinnelige notatet var bedrifter i Lund kommune i Rogaland inkludert. Dette er fulgt opp også denne gangen.

Oppsummert kan vi etter analysen si at skog- og trenæringen på Sørlandet;

- Består av om lag 284 virksomheter, hovedsakelig lokalisert langs kysten av Sørlandet.
- Omsetter for om lag 8,6 milliarder kroner i året, noe som representerer 11 % av Norges totale omsetning innenfor skog- og trenæringen.
- Den totale omsetningen i skog- og trenæringen på Sørlandet har hatt en økning på 73% fra 2010.
- Skog- og trenæringen på Sørlandet sysselsetter 4 239 personer. De fleste innenfor produksjon av bygningsartikler.
- Genererer et årsresultat på om ca. 297 millioner kroner.
- Står for en verdiskapning på totalt 2,3 milliarder (årsresultat + lønnskostnader).

2. Hovedtall

Disse beregningene er basert på regnskapstall fra bedrifter i Agder og Lund kommune i Rogaland. Utover dette er også Bergene Holm AS avd. Nidarå og Moelven Limtre avd. Agder inkludert i analysen, men kun ved omsetningstall og antall ansatte. Virksomhetene har forretningsadresse utenfor Agder, men har lokasjoner med virksomhet i Agder. Skogeierorganisasjonene NORSKOG og AT Skog er sentrale aktører i næringen, men ettersom de er organisert som henholdsvis en forening og et samvirkeforetak er de utelatt fra analysen. Som eksempel nevnes AT Skog

(samvirkeforetak) som har 80 ansatte og en omsetning på NOK 998 410 000 (tall fra 2019) fordelt på 15 kontorer i Agder, Telemark, Vestland og Rogaland.

Tabell 1: Oversikt over hovedtall for bedriftene på Sørlandet

Hovedtall	
Total omsetning	NOK 8 684 013 000
Totalt antall ansatte	4 239
Totalt årsresultat	NOK 297 718 000
Total verdiskapning	NOK 2 334 825 000

3. Hovedtall for de ulike bransjene

Datagrunnlaget for denne analysen er Oxford Research egen ORIS-database med komplette regnskapsdata for alle norske bedrifter som rapportere inn sine regnskaper til Brønnøysund fra 1995 og fram til i dag. I tillegg til regnskapsinformasjon inneholder ORIS en unik tidsserie med informasjon fra Konkurs- og kunngjøringsregisteret i Brønnøysund. Basert på disse registrene har vi konstruert en dataserie fra slutten av 1999 frem til i dag. Dette datasettet inneholder informasjon om endringer som skjer i bedrifter, som for eksempel at de blir kjøpt opp (fusjoner), at de deles opp (fisjoner), at de blir oppløst, at de går konkurs (gjennom ulike steg) eller at de omdannes (i hovedsak aktuelt for stiftelser). Befolkningstall er hentet fra Statistisk sentralbyrå.

For denne analysen har vi tatt utgangspunkt i de siste 10 årene. Avgrensingen av bedrifter er gjort basert på bransjekodende brukt av Statistisk sentralbyrå. Analysen inkluderer kun aksjeselskap (AS) og ansvarlige selskap (ANS) som både har omsetning og ansatte. Selskaper uten omsetning eller ansatte er typisk holding-selskaper, eller selskaper som er konkurs og ekskluderes derfor fra analysen. Dette innebærer også at selskaper som ble etablert i 2020 eller 2021 også faller utenfor notatet da de ikke har levert regnskapstall. Hvis ikke annet er spesifisert, er alle regnskapstall fra 2019.

Den første tabellen viser antall bedrifter som er inkludert i denne analysen.

Tabell 2: Bransjekodene inkludert i denne analysen

Bransjekode	Beskrivelse av bransjekode	Antall bedrifter
02.100	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter	8
02.200	Avvirkning	9
02.400	Tjenester tilknyttet skogsbruk	25
16.100	Saging, høvling og impregnering av tre	19
16.210	Produksjon av finerplater og andre bygnings- og møbelplater av tre	3
16.231	Produksjon av monteringsferdige hus	6
16.232	Produksjon av bygningsartikler	34
16.240	Produksjon av treemballasje	1
16.290	Produksjon av andre trevarer og varer av kork, strå og flettematerialer	4
17.110	Produksjon av papirmasse	1

17.240	Produksjon av tapeter	1
17.290	Produksjon av varer av papir og papp ellers	1
31.010	Produksjon av kontor- og butikk møbler	2
31.020	Produksjon av kjøkkenmøbler	11
31.090	Produksjon av møbler ellers	16
43.320	Snekkerarbeid	113
46.130	Agenturhandel med tømmer, trelast og byggevarer	4
46.732	Engroshandel med trelast	10
47.524	Butikkhandel med trelast	3
47.599	Butikkhandel med innredningsartikler ikke nevnt annet sted	13
	Totalt	284

Tre som ressurs bidrar også til inntekter og sysselsetting i flere andre bransjer. Herunder transport av råvarer, inn til produksjon og ferdigvarer ut fra bedrift, men da disse kodene også dekker transport av en lang rekke andre bransjer tas de ikke med i analysen. Tilsvarende er det koblinger mot andre bransjer som heller ikke er tatt med i notatet.

Sørlandet både eksporterer og importerer råvarer til produksjon. Det er lagt vekt på å plukke ut bransjekoder som er direkte relatert til skog- og trenæringen. Samtidig er det ikke mulig å treffe helt spesifikt, og noen bransjekoder kan involvere enkelte selskaper som ikke kan knyttes direkte opp mot næringene. I bransjekoden «Butikkhandel med innredningsartikler (47.599)» er det for eksempel enkelte selskaper som i mindre grad er tilknyttet skog- og trenæringen, til tross for at bransjekoden domineres av kjøkkenleverandører som står for 85 % av omsetningen i bransjekoden og utgjør dermed en viktig del av verdikjeden.

3.1 Sørlandet sammenlignet med resten av landet

Fra den neste tabellen kan vi se betydningene av skog- og trenæringen på Sørlandet i forhold til resten av landet. Vi kan for eksempel se at Sørlandet står for omtrent 15 % av bedriftene og 11 % av den totale omsetningen i næringene. Gjennomsnittlig omsetning per bedrift er 27 % lavere på Sørlandet i forhold til det nasjonale gjennomsnittet. Dette taler for at skog- og trenæringen på Sørlandet er preget av flere mindre bedrifter med lavere omsetning enn det nasjonale gjennomsnittet.

Tabell 3: Skog- og trenæringen på Sørlandet sammenlignet med skog- og trenæringen nasjonalt

	Skog- og trenæringen nasjonalt	Skog- og trenæringen på Sørlandet	Sørlandets prosentandel av nasjonal næring
Total omsetning	NOK 78 299 899 000	NOK 8 684 013 000	11 %
Gjennomsnittlig omsetning	NOK 41 984 000	NOK 30 686 000	27 % lavere
Totalt årsresultat	NOK 3 803 674 000	NOK 297 718 000	8 %
Antall bedrifter	1865	284	15 %
Antall ansatte	30 165	4 239	14 %

3.2 Omsetning og antall ansatte

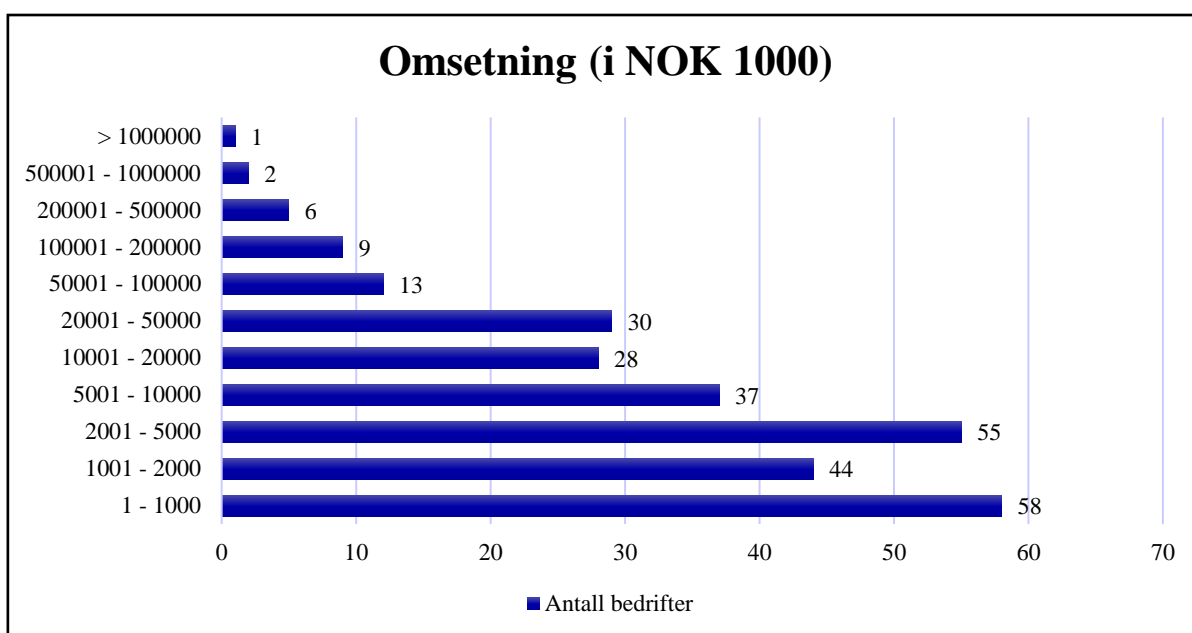
De neste tabellene beskriver omsetning og ansatte per bransje. Verdiene er presentert med både gjennomsnitt og total. Den høyeste totale og gjennomsnittlige omsetningen finner vi i bransjekoden «*Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler*» som blant annet inneholder store selskaper som Alloc AS, Fibo AS, Nordan AS, Huntonit AS og Bergene Holm AS avd. Nidarå.

Tabell 4: Gjennomsnittlige verdier av totale inntekter fordelt på bransje (i NOK 1000)

Bransjekode	Gjennomsnitt	Totalt
Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	6 299	264 541
Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	92 719	6 212 174
Produksjon av papir og papirvarer	58 755	176 265
Produksjon av møbler	25 009	725 272
Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	5 282	591 554
Agentur- og engroshandel	33 927	474 977
Detaljhandel	14 952	239 230
Totalt	30 686	8 684 013

Figur 1 illustrerer at 55 % av bedriftene i analysen har en omsetning på inntil NOK 5 000 000. Kun 6 % av bedriftene har en omsetning på over NOK 100 000 000.

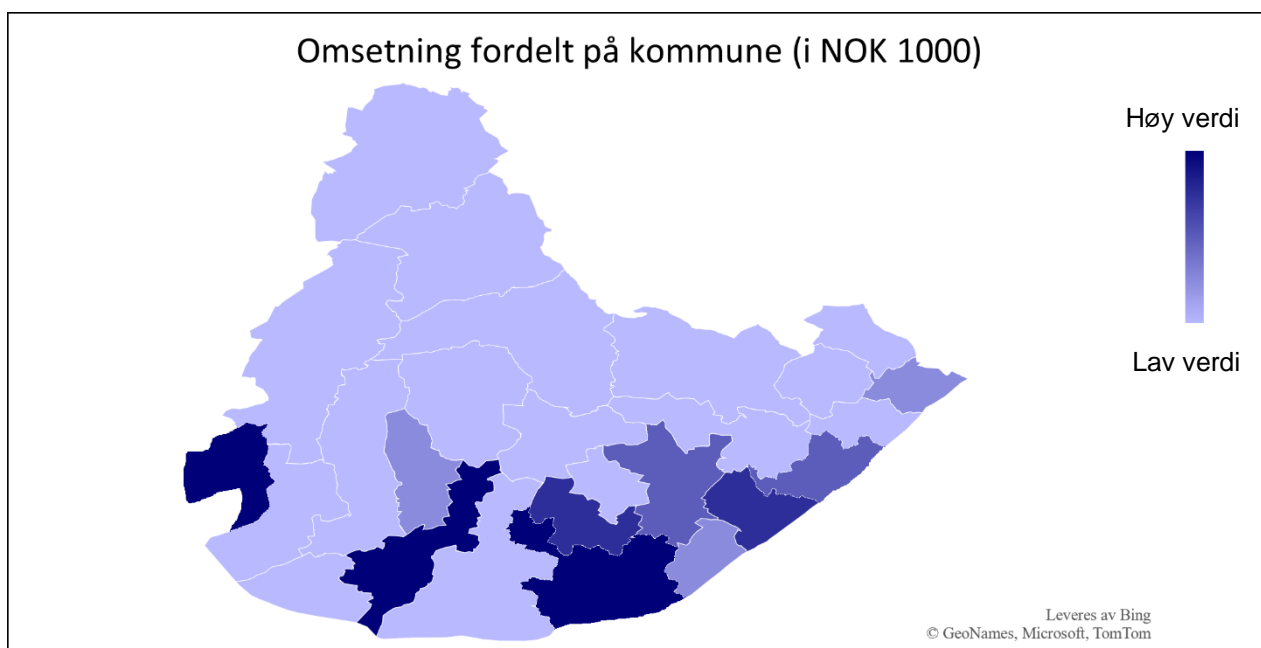
Figur 1: Størrelse på omsetning fordelt på antall bedrifter

Figur 2 illustrerer hvilke kommuner på Sørlandet som har høyest omsetning. Som det fremgår av kartet nedenfor er det Lyngdal, Lund og Kristiansand kommune som har høyest omsetning. Lavest

omsetning finner vi i kommunene som er lokalisert i øvre og østre del av Agder, mens kommunene langs kysten i vest har høyest omsetning.

Figur 2: Geografisk fordeling av omsetningen i Sørlandets skog- og trenæring (i NOK 1000)

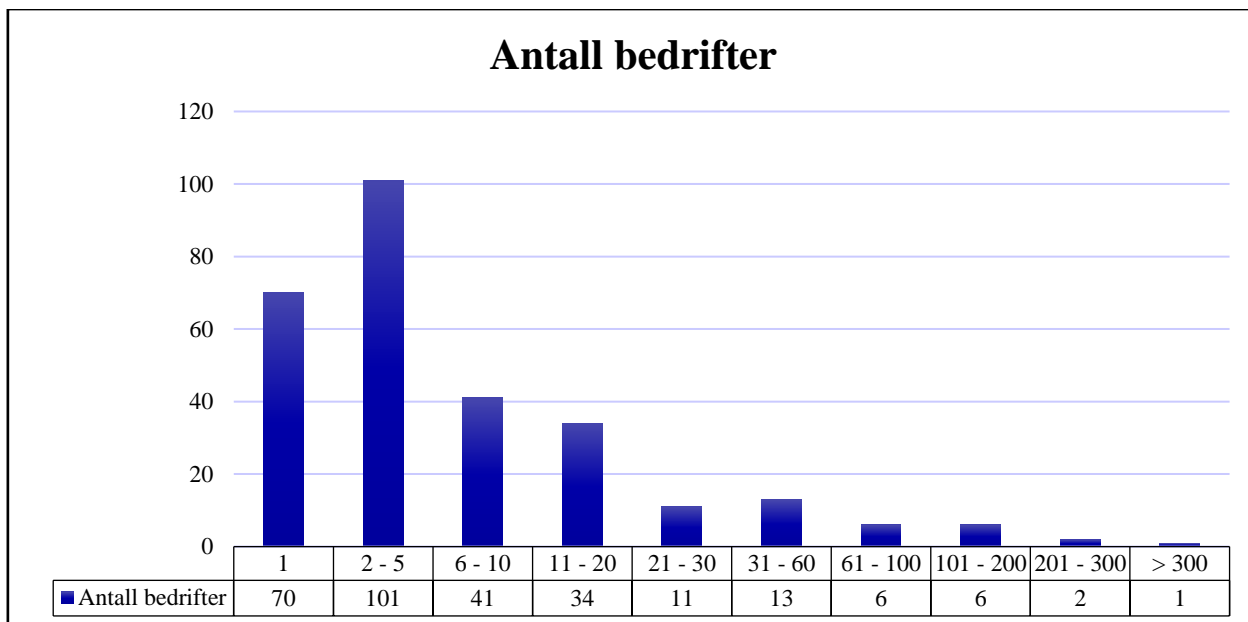
Tabell 5: Gjennomsnittlige verdier av antall ansatte fordelt på bransje

Bransjekode	Gjennomsnitt	Totalt
Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk	4,16	175
Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler	40,95	2 744
Produksjon av papir og papirvarer	15	45
Produksjon av møbler	14,65	425
Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	4,64	525
Agentur- og engroshandel	15,50	217
Detaljhandel	6,75	108
Totalt	14,92	4 239

Figur 3 illustrerer at hovedvekten av bedriftene (60 %) i skog- og trenæringen på Sørlandet har mellom 1 og 5 ansatte. Det er kun 9 av bedriftene i analysen som har over 100 ansatte.

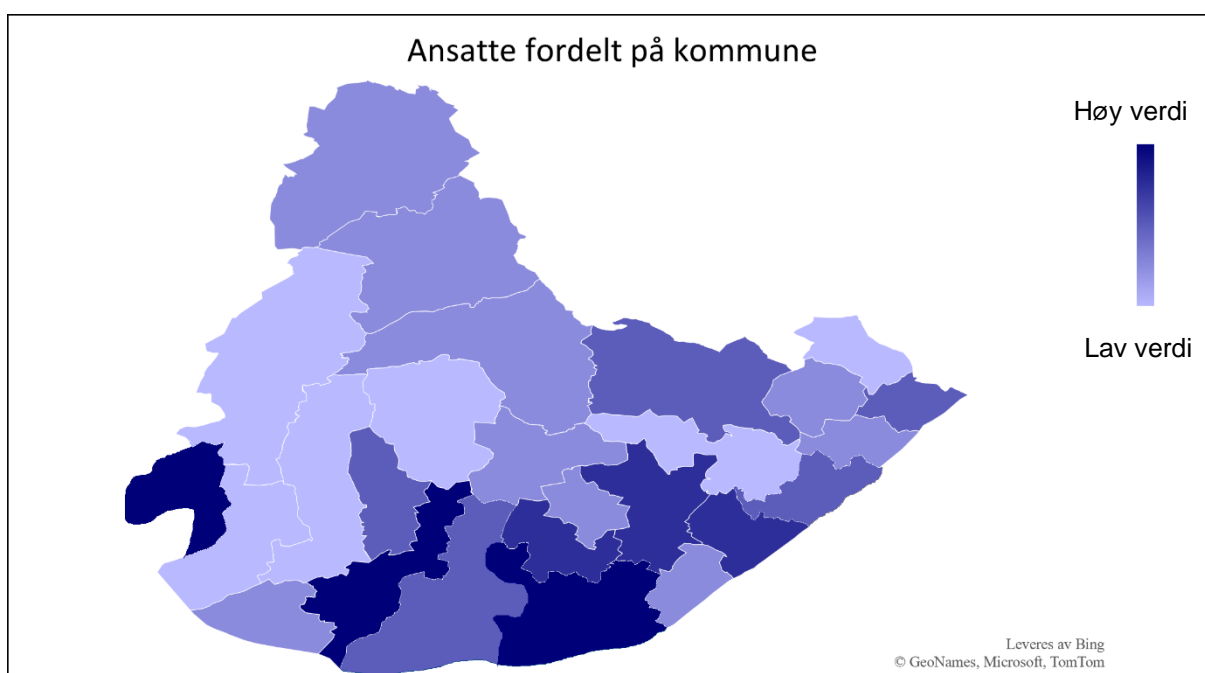

Figur 3: Antall bedrifter med x-antall ansatte

Figur 4 illustrerer at kommunene med flest ansatte i skog- og trenæringen i stor grad er de samme kommunene som hadde høyest omsetning i figur 2; Lyngdal, Lund og Kristiansand. I tillegg finner vi en relativt stor andel ansatte i Grimstad, Arendal og Birkenes øst i Agder. Færrest ansatte finner vi i øvre del av Agder. Jo mørkere blåfarge kommunen er markert med, desto flere ansatte innenfor skog- og trenæringen har kommunen.

Figur 4: Geografisk fordeling av ansatte i Sørlandets skog- og trenæring

Tabell 6 viser en oversikt over antall virksomheter og ansatte i skog- og trenæringen fordelt på kommunene som er inkludert i notatet, sammenlignet med befolkningstall i kommunene. Denne tabellen viser eksempelvis at Lund kommune har en høy andel ansatte innenfor skog- og trenæringen i forhold til befolkningstall og antall virksomheter innenfor næringene.

Tabell 6: Virksomheter, ansatte og befolkning fordelt på kommune

	Virksomheter	Ansatte	Befolkning
Arendal	33	209	44 785
Birkenes	7	251	5 212
Bygland	3	40	1 192
Bykle	2	34	953
Evje og Hornnes	4	31	3 638
Farsund	5	47	9 695
Flekkefjord	4	21	9 066
Froland	7	14	5 845
Gjerstad	2	9	2 454
Grimstad	25	288	23 246
Hægebostad	9	149	1 683
Iveland	3	50	1 326
Kristiansand	65	624	92 282
Kvinesdal	2	5	6 048
Lillesand	13	74	10 990
Lindesnes	22	151	4 953
Lund	3	686	3 213
Lyngdal	20	926	8 609
Risør	8	138	6 848
Sirdal	6	15	1 839
Tvedestrand	8	37	6 069
Valle	3	28	1 156
Vegårshei	5	61	2 093
Vennesla	16	264	14 630
Åmli	7	125	1 848
Åseral	1	2	939

3.3 Utvikling over tid

De neste to tabellene viser hvordan bransjen har utviklet seg med hensyn til omsetting de siste 10 årene. Den første tabellen viser utvikling av omsetningen for de ulike bransjene, mens den andre tabellen viser den prosentvise veksten. Selskapene Bergene Holm AS avd. Nidarå og Moelven Limtre AS avd. Agder er utelatt fra tabellen da de ikke har rapportert regnskapstall for perioden. Disse selskapene utgjør likevel en betydelig del av utviklingen i bransjekoden «*Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler*» med en samlet omsetning på NOK 410 500 000 i 2019.

Tabell 7: Gjennomsnittlig omsetningstall per bransjekode fra 2010-2019 (i NOK 1000)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
02.	49 979	59 564	72 198	74 584	85 010	97 493	100 480	110 919	145 079	264 541
16.	3 637 016	3 951 030	4 143 840	4 087 899	4 306 832	4 667 803	5 021 635	5 415 122	5 614 270	5 832 174
17.	134 094	102 076	107 828	131 989	119 396	124 544	128 171	136 684	168 951	176 265
31.	404 391	455 578	526 213	531 210	534 376	581 747	587 151	638 390	666 547	725 272
43.	172 051	171 365	233 419	243 963	296 407	357 079	432 636	484 883	543 184	591 554
46.	282 918	282 534	297 128	294 272	326 974	333 297	332 967	355 203	372 126	474 977
47.	116 578	131 106	154 168	156 131	184 761	193 418	196 833	205 695	225 043	239 230
SUM	4 797 027	5 153 253	5 534 794	5 520 048	5 853 756	6 355 381	6 799 873	7 346 896	7 735 200	8 304 013

Det har vært ulik grad av vekst blant de ulike bransjekodene, og for å tydeliggjøre utviklingen viser neste tabell den prosentvise veksten fra 2010 til 2019. Her er 2010 satt som utgangspunkt. Bransjekodene innenfor «Skogbruk og tjenester tilknyttet skogbruk» og «Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet» står før høyest vekst i omsetning, med en økning på henholdsvis 429 og 244 prosent. Samtlige bransjekoder har likevel hatt en stabil omsetningsvekst i perioden. Lavest vekst har det vært i bransjekoden «Produksjon av papir og papirvarer», hvilket er en bransjekode som består av kun tre bedrifter. Bransjekoden «Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler» står for hele 70 % av omsetningen i skog- trenæringen på Sørlandet og har hatt en solid vekst på 60 % siden 2010. Dette til tross for at Bergene Holm AS avd. Nidarå og Moelven Limtre AS avd. Agder ikke er inkludert i datamaterialet.

Tabell 8: Indeksert utvikling av omsetning fra 2010-2019, i prosent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
02.	100 %	119 %	144 %	149 %	170 %	195 %	201 %	222 %	290 %	529 %
16.	100 %	109 %	114 %	112 %	118 %	128 %	138 %	149 %	154 %	160 %
17.	100 %	76 %	80 %	98 %	89 %	93 %	96 %	102 %	126 %	131 %
31.	100 %	113 %	130 %	131 %	132 %	144 %	145 %	158 %	165 %	179 %
43.	100 %	100 %	136 %	142 %	172 %	208 %	251 %	282 %	316 %	344 %
46.	100 %	100 %	105 %	104 %	116 %	118 %	118 %	126 %	132 %	168 %
47.	100 %	112 %	132 %	134 %	158 %	166 %	169 %	176 %	193 %	205 %
SUM	100 %	107 %	115 %	115 %	122 %	132 %	142 %	153 %	161 %	173 %

OXFORD RESEARCH

Denmark

Oxford Research A/S
Falkoner Allé 20
2000 Frederiksberg
office@oxfordresearch.dk

Norway

Oxford Research AS
Østre Strandgate 12
4610 Kristiansand
post@oxford.no

Sweden

Oxford Research AB
Norrandsgatan 11
111 43 Stockholm
office@oxfordresearch.se

Finland

Oxford Research Oy
Fredrikinkatu 61a, 6krs.
00100 Helsinki
office@oxfordresearch.fi

Baltics/Riga

Oxford Research Baltics SIA
Elizabetes iela 51-12
LV-1010, Rīga
info@oxfordresearch.lv

Belgium/Brussels

Oxford Research c/o ENSR
5. Rue Archimède
Box 4, 1000 Brussels
office@oxfordresearch.eu